

H O T Ă R Ă R E A nr.1-347/2025
cu privire la examinarea contestațiilor înaintate de Inspekția procurorilor și
procurorul-șef al Secției judiciar-penale a Procuraturii Generale, împotriva
hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.3-33/24 din 29.11.2024

02 octombrie 2025

municipiul Chișinău

Examinând în ședință închisă contestațiile înaintate de Inspekția procurorilor și de procurorul-șef al Secției judiciar-penale a Procuraturii Generale, împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/24 din 29.11.2024, audiind informația prezentată de domnul Eduard Panea, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr. 3-33/24 din 29.11.2024, Colegiul de disciplină și etică a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon, pe motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară.

La data de 05.12.2024, în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată contestația Inspekției procurorilor împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/24 din 29.11.2024, prin care s-a solicitat casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri privind soluționarea cauzei și constatarea comiterii de către procurorul Vadim Machidon a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și e¹) din Legea n.3/2016 cu privire la Procuratură.

La data de 05.12.2024, procurorul-șef al Secției judiciar-penale a Procuraturii Generale (*n.a. Marcel Dimitraș*), a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/24 din 29.11.2024, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La 29.02.2024, procurorul-șef al Secției judiciar-penale a Procuraturii Generale, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, pe faptul pretinselor acțiuni/inacțiuni ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon, în cadrul procesului penal nr.xxxxxxxxxxx.

Potrivit celor invocate în sesizare, *cauza penală nr.xxxxxxxxxxx a fost pornită la xx.xx.2018, pe faptul comiterii de către Xxxxx Xxxxxx a infracțiunii [...].*

Conform autorului sesizării, procurorul Vadim Machidon, contrar rigorilor prevăzute la art.326 alin.(1) Cod de procedură penală și pct.9 al Ordinului Procurorului General nr.2121 din 02.01.2018 cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, nu a adus la cunoștința inculpatului ordonanța de modificare a acuzării din 11.04.2023, încălcând în acest mod un drept fundamental al inculpatului Xxxxx Xxxxxx - dreptul la apărare.

La fel, prin atitudinea indolentă manifestată de procurorul Vadim Machidon și ca urmare a cunoașterii sumare a legislației în vigoare și a practicii judiciare relevante,

inculpatul Xxxxx Xxxxxx a reușit să eludeze răspunderea penală pentru săvârșirea unui concurs de infracțiuni, suportând consecințe juridice doar pentru o singură faptă prejudiciabilă.

Totodată, autorul sesizării a menționat că, în privința părții vătămate minore, se impunea dispunerea efectuării unei expertize judiciare psihiatrico-psihologice, care ar fi permis stabilirea tabloului clinic și psihologic al victimei, inclusiv determinarea dacă aceasta a fost supusă unui abuz cu caracter xxxxxx, precum și evaluarea capacității sale de a percepe caracterul și esența acțiunilor comise asupra sa, de a conștientiza și controla aceste acțiuni, de a percepe circumstanțele cazului, de a le memora și de a le reproduce. Totodată, expertiza ar fi putut stabili dacă raportul xxxxxx a avut loc cu sau fără constrângere și dacă inculpatul Xxxxx Xxxxxx a profitat de starea de neputință a victimei determinată de vârsta sa fragedă.

În sensul dat, dispozițiile alin.(1) pct.5 din art.143 Cod de procedură penală stabilesc imperativ că *efectuarea expertizei judiciare este obligatorie pentru constatarea stării psihice sau fizice a părții vătămate, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată.*

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

Urmare a verificărilor efectuate, Inspecția procurorilor a reținut toate argumentele reflectate în sesizarea disciplinară întocmită pe caz, menționând că acestea și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

În acest sens, Inspecția procurorilor a constatat, în cadrul cercetărilor disciplinare efectuate, că procurorul Vadim Machidon trebuia să utilizeze instituția schimbării acuzării, prevăzută de art. 283 alin. (1) din Codul de procedură penală, în scopul unei calificări juridice corecte a faptelor învinutului în baza concursului de infracțiuni, încă din etapa urmăririi penale. Aplicarea acestei instituții procesuale la momentul respectiv - schimbarea acuzării conform art. 283 alin. (1) din Codul de procedură penală și, implicit, învinuirea lui Xxxxx Xxxxxx pentru comiterea unui concurs de infracțiuni prevăzute de art. xxx alin. (1) din Codul penal - ar fi asigurat prezentarea unei acuzări oficiale cu încadrarea juridică exactă a faptelor. Totodată, aducerea la cunoștință a acestei acuzări învinutului ar fi permis instanței de judecată examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, în baza unui act de acuzare complet și conform prevederilor legale.

Omisiunea aprecierii juridice a calificării acțiunilor făptuitorului Xxxxx Xxxxxx la etapa urmăririi penale, prin prisma concursului de infracțiuni, a generat situația în care învinuirea, modificată ulterior în instanța de judecată, să nu fie adusă la cunoștință inculpatului. Astfel, deși obligat să intervină în conformitate cu prevederile art.283 alin.(1) Cod de procedură penală, din graba de a deferi justiției cauza penală, procurorul Vadim Machidon a omis să realizeze acest important exercițiu.

Cu referire la omiterea dispunerii expertizei psihiatrico-psihologice a părții vătămate minore, s-au avut în vedere prevederile art.143 alin.(1) pct.5) din Codul de procedură penală, care stabilesc în mod imperativ că efectuarea expertizei judiciare este obligatorie pentru constatarea stării psihice sau fizice a părții vătămate ori a martorului, atunci când există îndoieli privind capacitatea acestora de a percepe corect împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații veridice despre acestea, în

special în cazurile în care declarațiile respective urmează să servească, în mod exclusiv sau esențial, drept temei pentru soluționarea cauzei.

În opinia Inspecției procurorilor, raportul de expertiză ar fi avut o relevanță probatorie majoră și urma a fi analizat în corelație cu ansamblul materialului probator, inclusiv cu declarațiile inculpatului și ale părții vătămate. Prin aceste declarații s-a constatat că victima a început să conviețuiască cu Xxxxxx în perioada în care avea xxxxxxxx, fapt care impunea examinarea acțiunilor lui Xxxxxx Xxxxxx, inclusiv sub aspectul incidenței dispozițiilor art.171 alin.(3) lit.a) din Codul penal (în redacția Legii în vigoare la data comiterii faptei).

Referitor la încălcarea normelor procesual-penale privind modificarea învinuirii în sensul agravării și la afectarea dreptului de apărare al inculpatului, Inspecția procurorilor a reținut că procurorul Vadim Machidon, în cadrul ședinței de judecată, a emis la xx.xx.2023 o ordonanță prin care a modificat învinuirea inculpatului în sensul agravării, motivând că probele administrate în instanță demonstrează săvârșirea unei infracțiuni mai grave decât cea inițial imputată. În consecință, inculpatul Xxxxxx Xxxxxx a fost acuzat de comiterea unui concurs de infracțiuni prevăzut la art. xxx alin.(1), art. xxx alin.(1), art. xxx alin.(1) din Codul penal, invocându-se circumstanțe similare celor expuse în ordonanțele de punere sub învinuire din xx.xx.2019 și xx.xx.2022.

Potrivit art.326 alin.(1) din Codul de procedură penală, procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în sensul agravării, dacă probele examinate în ședință dovedesc incontestabil că acesta a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea anterior imputată, cu condiția de a aduce noua acuzație la cunoștința inculpatului, apărătorului acestuia și, după caz, reprezentantului său legal. În asemenea situații, instanța este obligată, la cererea inculpatului sau a apărătorului, să acorde un termen rezonabil pentru pregătirea apărării.

În speță, Inspecția a constatat că ordonanța procurorului din xx.xx.2023 privind modificarea învinuirii nu a fost adusă la cunoștința inculpatului, întrucât acesta se sustrăgea de la prezentarea în instanță și era anunțat în căutare. Cu toate acestea, procurorul Vadim Machidon a acceptat finalizarea cercetării judecătorești și, în cadrul dezbaterilor, a solicitat instanței pronunțarea unei hotărâri de condamnare pentru trei infracțiuni prevăzute de art. xxx alin.(1) din Codul penal, calificând astfel fapta ca un concurs de infracțiuni, cu trimitere la art.84 alin.(1) din același cod.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2023, apelul declarat de avocatul Xxxx Xxxxx, în numele inculpatului Xxxxx Xxxxxx, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Xxxxx, din xx.xx.2023, a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu, în temeiul art.409 din Codul de procedură penală. Instanța de apel a casat integral sentința atacată și a pronunțat o nouă hotărâre, conform regulilor aplicabile primei instanțe, prin care Xxxxx Xxxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. xxx alin.(1) din Codul penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu închisoare pe un termen de X (x) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În ceea ce privește neexercitarea căii de atac, Inspecția procurorilor a reținut că procurorul Vadim Machidon a apreciat ca fiind legală sentința din xx.xx.2023, deși instanța de fond a operat derogări de la legislația procesuală, recunoscând și condamnând pe Xxxxx Xxxxxx pentru concurs de infracțiuni, fără ca acestuia să-i fi fost adusă la cunoștință noua acuzație. Astfel, procurorul a încălcat obligația de a asigura respectarea dreptului fundamental la apărare și a principiului unui proces echitabil.

În concluzie, inspectorul Tudor Gratii a reținut o atitudine neglijentă și lipsită de profesionalism din partea procurorului din cadrul Procuraturii raionului Orhei, Vadim Machidon, în exercitarea atribuțiilor de serviciu aferente funcției de demnitate publică, acțiuni ce întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) și lit.e¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Prin Decizia din 21.10.2024, Inspecția procurorilor a transmis materialele procedurii disciplinare în privința procurorului Vadim Machidon, Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr. 3-33/24 din 29.11.2024, Colegiului de disciplină și etică a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon, pe motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară.

În acest sens, cu referire la calificarea eronată a acțiunilor învinutului Xxxxxx Xxxxxx în cadrul urmăririi penale, Colegiul a reținut că, deși aprecierea juridică a faptelor acestuia la etapa urmăririi penale a fost eronată sub aspectul concursului de infracțiuni (art. 30 și art. xxx alin. (1) din Codul penal), ulterior, în faza judecății, procurorul a intervenit pentru remedierea situației, procedând la modificarea învinuirii aduse inculpatului Xxxxxx Xxxxxx. Astfel, acestuia i-a fost imputată comiterea infracțiunilor prevăzute de art. xxx alin. (1), art. xxx alin. (1), art. xxx alin. (1) din Codul penal.

În situația dată, acuzatorul a făcut uz de prevederile art.113 alin.(2) din Codul penal, potrivit cărora, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Cât privește necesitatea efectuării expertizei judiciare psihiatrico-psihologice a părții vătămate minore, Colegiul a menționat că, la etapa urmăririi penale, procurorul Vadim Machidon, în calitate de conducător al urmăririi penale, reieșind din faptul că acțiunile xxxxxxxx au fost săvârșite față de minoră pe când avea împlinită vârsta de Xxxx ani, apreciind depozițiile victimei, ale celorlalți participanți în proces (declarațiile părinților minorei și a medicului de familie), ale altor persoane, nu a constatat îndoieli în privința capacității ei de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală, or legea impune efectuarea unei asemenea expertize reieșind din circumstanțele și împrejurările cazului examinat, iar discreția de a efectua sau a nu efectua o expertiză psihologică a părții vătămate minore în cazul infracțiunilor cu caracter sexual îi aparține în exclusivitate organului de urmărire penală, procurorului de caz sau instanței de judecată care judecă cauza.

În acest context, nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au constatat îndoieli în privința capacității victimei minore de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele.

Totodată, Colegiul a specificat că concentrarea doar pe vârsta victimei este departe de a fi suficientă pentru a fi considerată ca „*apariția îndoielilor în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală*”, din cauza autoeducației sexuale a minorilor și a proceselor de accelerare ce caracterizează dezvoltarea acestora și, ca rezultat, să fie considerată ca omisiune neglijentă din partea procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon.

Cu referire la modificarea învinuirii în sensul agravării acesteia în faza judecății, în condițiile lipsei inculpatului, Colegiul a reținut că Xxxxxx Xxxxxx nu s-a prezentat la

ședințele de judecată, motiv pentru care, prin încheierea din xx.xx.2022, instanța a dispus anunțarea acestuia în căutare și aplicarea măsurii preventive a arestului preventiv pe un termen de 30 de zile.

În cadrul cercetării judecătorești, procurorul Vadim Machidon, a demonstrat instanței că inculpatul Xxxxx Xxxxxx a săvârșit un concurs de infracțiuni prevăzute de art. xxx alin. (1), art. xxx alin. (1) și art. xxx alin. (1) din Codul penal, procedând, la data de xx.xx.2024, la modificarea învinuirii în sensul agravării acesteia, prin ordonanța emisă în temeiul art. 326 alin. (1) din Codul de procedură penală. Modificarea a fost efectuată cu menținerea circumstanțelor similare celor expuse în ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2022, în lipsa inculpatului, care, pe tot parcursul cercetării judecătorești, s-a eschivat intenționat de la prezentarea în fața instanței. În consecință, învinuirea modificată a fost adusă la cunoștința apărătorului desemnat al inculpatului, avocatul Xxxx Xxxxx.

În sensul dat, Colegiul de disciplină și etică a menționat că, nici Codul de procedură penală și nici Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești nu prevăd și nu reglementează modalitatea modificării de către acuzatorul de stat a învinuirii în sensul agravării în privința inculpatului, în lipsa acestuia.

Potrivit Colegiului, simplul fapt că o hotărâre judecătorească este anulată de către o instanță superioară nu înseamnă că procurorul/judecătorul din instanța inferioară au încălcat standardele profesionale sau au încălcat legea.

Prin urmare, în speță, nu poate fi reținut ca abatere disciplinară în acțiunile procurorului faptul modificării învinuirii inculpatului Xxxxx Xxxxxx în sensul agravării în lipsa acestuia, doar din motivul anulării sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Xxxxx din xx.xx.2023 de către instanța ierarhic superioară.

Altfel spus, instanța de judecată care era obligată de a examina temeinicia ordonanței privind modificarea învinuirii în sensul agravării a admis drept întemeiat această modificare, în consecință condamnăm inculpatul pe cele trei capete de acuzare.

De altfel, la etapa enunțată supra, procurorul Vadim Machidon a fost în imposibilitate procesuală să aducă la cunoștința inculpatului învinuirea modificată, deoarece ultimul se eschiva intenționat de la instanța de judecată, fapt care poate fi echivalat cu renunțarea benevolă la dreptul de a se apăra, însă acestuia i-au fost respectate toate drepturile și garanțiile, în special fiind respectat dreptul la apărare, prin participarea pe parcursul întregului proces a avocatului, care nu a înaintat careva obiecții cu privire la încălcarea dreptului de apărare a lui Xxxxx Xxxxxx la momentul înaintării noii acuzări din partea procurorului și nici nu a invocat acest motiv la etapa contestării sentinței instanței.

În partea ce ține de necontestarea sentinței, Colegiul a reținut că poziția acuzatorului de stat de reîncadrare a acțiunilor inculpatului, precum și sentința instanței de fond de condamnare a lui Xxxxx Xxxxxx a fost raportată procurorului ierarhic superior și Secției judiciar penale a Procuraturii Generale, nefiind formulate obiecții, această hotărâre fiind apreciată ca una întemeiată.

Reieșind din cele expuse, Colegiul a constatat că, în cazul examinat, nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și lit.e¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Exercitarea unui control asupra legalității sau temeiniciei modului de soluționare a cauzei penale de către procurorul Vadim Machidon nu poate fi realizată în cadrul

procedurii disciplinare reglementate de dispozițiile Legii nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Respectarea principiului independenței decizionale a procurorului, prevăzut la art. 37 lit. a) din aceeași lege, exclude posibilitatea unei asemenea analize în cadrul procedurii disciplinare, întrucât verificarea legalității soluțiilor adoptate constituie prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare și, după caz, a instanței de judecată prin controlul judiciar.

Aceasta deoarece analiza legalității și temeiniciei ordonanțelor sau a hotărârilor pronunțate implică exercitarea unor prerogative jurisdicționale, care presupun capacitatea de a decide în baza normelor de drept, în cadrul unei proceduri organizate, asupra unei situații de fapt și de drept ce intră în competența autorității respective. O asemenea analiză trebuie realizată cu respectarea principiului statului de drept, inerent sistemului Convenției Europene a Drepturilor Omului și Protocoalelor sale adiționale.

În această ordine de idei, Colegiul a constatat că materialele procedurii disciplinare nu relevă motivele pentru care Inspekția procurorilor și-a însușit integral opinia unei instanțe judecătorești, în detrimentul alteia, cu privire la soluția dispusă pe aceeași cauză penală. Aceasta este cu atât mai relevant cu cât instanțele de judecată, după examinarea probelor și evaluarea faptelor, au pronunțat soluții diametral opuse – respectiv, condamnare versus achitare parțială cu condamnare.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul a reținut, raportat la aspectele detaliate anterior, că în prezenta cauză nu se întrunesc elementele formei de vinovăție cerute de lege pentru constatarea unei abateri disciplinare. Procurorul Vadim Machidon nu a acționat cu intenție sau cu neglijență gravă, care să fi produs un rezultat prejudiciabil vreunei părți. În lipsa unuia dintre elementele constitutive – fie al laturii obiective, fie al celei subiective – abaterea disciplinară nu subzistă, iar angajarea răspunderii disciplinare a procurorului nu poate fi dispusă.

Astfel, în cadrul examinării procedurii disciplinare nu au fost identificate temeiuri rezonabile care ar demonstra vinovăția procurorului Vadim Machidon, prin stabilirea intenției și survenirea cărorva consecințe, pentru existența abaterii disciplinare pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La data de 05.12.2024, în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată contestația Inspekției procurorilor împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/24 din 29.11.2024, prin care s-a solicitat casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie constatată comiterea de către procurorul Vadim Machidon a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și e¹) din Legea cu privire la Procuratură.

În motivarea contestației depuse, Inspekția procurorilor a invocat argumente similare celor formulate în decizia și raportul privind rezultatele verificării sesizării cu privire la faptele ce pot constitui abatere disciplinară.

La data de 05.12.2024, procurorul-șef al Secției judiciar-penale a Procuraturii Generale, la fel a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/24 din 29.11.2024, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon.

În contestația depusă, autorul acesteia a menționat că Colegiul de disciplină și etică nu s-a expus și nu a dat o apreciere probelor prezentate de către Inspekția procurorilor, care demonstrează comiterea de către procurorul Vadim Machidon a

abaterilor disciplinare imputate, atât la etapa de urmărire penală, cât și la cea judiciară, or legalitatea reprezintă unul din principiile preeminente care guvernează întreaga activitate într-un proces judiciar.

Totodată, autorul contestației a apreciat ca fiind inoportun argumentul reținut de Colegiul de disciplină și etică, potrivit căruia aplicarea și interpretarea legii reprezintă esența funcției de procuror și constituie un element fundamental al independenței acestuia. Independența procurorului nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită în interes personal, ci o garanție indispensabilă pentru asigurarea unei justiții echitabile, imparțiale și efective, menită să protejeze atât interesul public, cât și pe cel privat din societate. În exercitarea atribuțiilor sale, inclusiv la adoptarea deciziilor discreționare, procurorul trebuie să acționeze în mod independent și imparțial, în strictă conformitate cu legea, respectând prevederile legislației în vigoare, precum și dispozițiile tuturor actelor departamentale și interdepartamentale incidente. Este indubitabil că independența procurorului nu poate depăși cadrul legal și nu poate fi invocată pentru a justifica erori profesionale sau abateri de la lege.

De asemenea, în contestația de referință s-a subliniat că actele emise de procuror cu încălcarea legislației în vigoare, precum și atitudinea îndolentă a acestuia în exercitarea atribuțiilor de serviciu, denotă lipsă de profesionalism. În opinia sa, în cauza penală de referință, procurorul Vadim Machidon, atât în activitatea de conducere a urmăririi penale, cât și în exercitarea acuzării în instanță, nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu. Această conduită a determinat pronunțarea unei sentințe prin care a fost stabilită o pedeapsă neproportională cu gravitatea faptelor săvârșite de inculpatul Xxxxx Xxxxxx și, totodată, a generat încălcarea dreptului fundamental al părților la apărare și la un proces echitabil.

Prin erorile comise, procurorul ar fi încălcat grav dispozițiile imperative ale Codului penal, ale Codului de procedură penală, precum și prevederile actelor normative naționale, internaționale și interne departamentale, acționând contrar practicii judiciare consacrate în domeniu. În consecință, comportamentul acestuia se încadrează, potrivit autorului contestației, în abaterile disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și e¹) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

În lumina celor expuse, autorul contestației consideră că Colegiul de disciplină și etică a interpretat eronat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, acordând prioritate argumentelor invocate de procurorul din cadrul Procuraturii raionului Orhei, Vadim Machidon în apărarea sa.

V.Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor:

Poziția inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor, Inspecția procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul Tudor Gratii, care a susținut raționamentele invocate în decizia emisă și contestația depusă împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Tudor Gratii a solicitat admiterea contestației și casarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr.3-33/24 din 29.11.2024, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie soluționată cauza și constatăată comiterea de către procurorul Vadim Machidon a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și e¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, precum și aplicată sancțiunea disciplinară.

Poziția autorului sesizării

În cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor, autorul sesizării a fost reprezentat de către procurorul-șef interimar al Secției judiciar-penală a Procuraturii Generale, Sergiu Bursacovschi, care a relatat pe scurt argumentele formulate în contestația înaintată împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Sergiu Bursacovschi a solicitat casarea ca neîntemeiată a Hotărârii Colegiul de disciplină și etică nr. 3-33/24 din 29.11.2024, cu adoptarea unei hotărâri privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon.

Poziția procurorului Vadim Machidon (suspendat din funcție)

Cu titlu de informare, se consemnează că citarea lui Vadim Machidon pentru ședința din 02.10.2025 s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor¹.

La 01.10.2025, Vadim Machidon a înaintat o referință, prin care a solicitat examinarea contestațiilor formulate împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină în lipsa sa, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare, menționând că încredințează, în totalitate, membrilor Consiliului examinarea acestora.

În această conjunctură, se rețin prevederile pct. 6.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit cărora, în cazul examinării contestației împotriva hotărârilor colegiilor, neprezentarea persoanelor vizate nu împiedică examinarea acesteia.

Totodată, în referința înaintată, procurorul Vadim Machidon a menționând că contestațiile formulate de către Inspecției procurorilor și Secția judiciar-penală a Procuraturii Generale sunt neîntemeiate, deoarece pe parcursul cercetării judecătorești a acestei cauze penale a respectat în totalitate atribuțiile procurorului în instanța de judecată prevăzute de art.53 din Codul de procedură penală, coroborat cu prevederile art. 52 și art.320 din Codul de procedură penală, precum și principiile și normele de conduită ale procurorului, astfel încât a manifestat un rol activ la reprezentarea învinuirii de stat, călăuzindu-se de dispozițiile legii și de propria sa convingere bazată pe probele cercetate în ședința de judecată în ambele faze procesuale (*faza de urmărire penală și faza judecării cauzei penale*).

Procurorul Vadim Machidon a susținut că acțiunile sale, în calitate de procuror, constând în modificarea învinuirii la etapa judecării cauzei și nu în faza urmăririi penale, nu pot fi încadrate juridic drept o abatere disciplinară, întrucât legiuitorul a prevăzut posibilitatea aplicării acestei instituții procesuale pe tot parcursul procedurii penale.

Acesta a explicat că, în faza urmăririi penale, a apreciat faptele comise de Xxxxxx Xxxxxx ca fiind parte a unei infracțiuni prelungite. Totuși, în contextul unei instruirii și perfecționări profesionale continue, analizând probele readministrate la etapa judecării cauzei și având în vedere practica judiciară relevantă, a considerat necesar să modifice învinuirea în sensul agravării acesteia, limitându-se însă doar la schimbarea încadrării juridice, fără a altera faptele materiale. Ordonanța de modificare a învinuirii din xx.xx.2023 a fost adusă la cunoștința apărătorului inculpatului, nemijlocit în ședința de judecată. Această acțiune a fost apreciată ca legală de către instanța de fond, care,

¹ Aprobata prin Hotărârea nr. nr.12-225/16 din 14.09.2016

potrivit sensului art. 326 Cod de procedură penală, era în drept să respingă demersul procurorului dacă circumstanțele invocate nu erau concludente.

Vadim Machidon a menționat că, în esență, modificarea învinuirii s-a rezumat la divizarea acțiunilor infracționale ale inculpatului, care se regăseau și în învinuirea din rechizitoriu, fără a fi introduse circumstanțe agravante ori fapte materiale noi. În acest sens, inculpatul putea anticipa cu ușurință modificările operate, întrucât și în rechizitoriu faptele sale erau clar delimitate, însă erau încadrate juridic ca o infracțiune prelungită, caracterizată prin mai multe acțiuni identice, comise cu un singur scop.

Astfel, procurorul a arătat că nu a încălcat dreptul la apărare al inculpatului prin neaducerea personală la cunoștință a noii învinuiri, întrucât aceasta nu conținea fapte suplimentare față de cele deja cunoscute, iar situația procedurală a fost determinată și de conduita procesuală a inculpatului, care a renunțat de facto la exercitarea dreptului său la apărare, eschivându-se de la participarea în ședințele de judecată. În orice caz, eventualele vicii de notificare privind noua încadrare juridică puteau fi remediate în cadrul examinării cauzei în apel. Cu toate acestea, nu doar că nu s-au întreprins asemenea demersuri, dar nici decizia Curții de Apel Chișinău nu a fost contestată la Curtea Supremă de Justiție pentru a fi verificată din perspectiva respectării dreptului la apărare.

În continuare, Vadim Machidon a subliniat că simplul fapt al anulării unei hotărâri judecătorești de către instanța superioară nu implică automat că judecătorii sau ceilalți actori ai procesului din instanța inferioară au încălcat legea ori standardele profesionale. Aplicarea și interpretarea legii reprezintă esența funcției de procuror și un element definitoriu al independenței acestuia.

Referitor la necesitatea efectuării unei expertize judiciare psihiatrico-psiologice a părții vătămate minore, acesta a precizat că, în calitate de conducător al urmăririi penale, având în vedere că faptele xxxxx xxxxxx au fost comise după ce victima împlinise vârsta de xxxx ani și ținând cont de declarațiile acesteia, ale părinților, ale medicului de familie și ale altor persoane audiate, nu a identificat motive care să justifice îndoieli privind capacitatea minorei de a percepe corect și de a relata circumstanțele relevante ale cauzei. Legea impune efectuarea unei astfel de expertize doar în prezența unor îndoieli privind discernământul victimei, iar decizia de a dispune sau nu expertiza aparține exclusiv organului de urmărire penală, procurorului de caz sau instanței de judecată.

De altfel, nici instanța de fond și nici cea de apel nu au constatat existența unor îndoieli referitoare la capacitatea victimei de a percepe și declara în mod corect faptele examinate. Vadim Machidon a subliniat că, pe baza probelor administrate – declarațiile victimei, ale părinților, ale medicului de familie și comportamentul acesteia în timpul audierilor – a rezultat un tablou concludent, lipsit de indicii privind o percepție denaturată a realității, ceea ce justifică inexistența condițiilor prevăzute de art. 143 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală.

Prin urmare, la acea etapă, a concluzionat că vârsta victimei nu poate fi calificată drept una „fragedă”, care ar impune reîncadrarea faptelor sub o altă normă penală din categoria infracțiunilor cu caracter sexual.

Urmare a celor relatate, analizând situația de fapt stabilită în cadrul participării sale în calitate de acuzator de stat în cauza penală de învinuire a lui Xxxxx Xxxxxx, și raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, precum și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Vadim Machidon consideră neîntemeiate

contestațiile depuse, motiv din care, a solicitat respingerea acestora ca fiind neîntemeiate, cu menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/24 din 29.11.2024.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând în ansamblu circumstanțele procedurii disciplinare și evaluând explicațiile din ședința de examinare a contestației, urmare a procedurii de deliberare, Consiliul Superior al Procurorilor constată necesitatea admiterii contestațiilor înaintate de Inspekția procurorilor și procurorul-șef al Secției judiciar-penale din cadrul Procuraturii Generale, casarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică, cu adoptarea unei noi hotărâri pentru soluționarea cauzei.

Pentru susținerea concluziei formulate, vor fi prezentate în continuare raționamentele de fapt și de drept care au fundamentat decizia Consiliului Superior al Procurorilor în această cauză.

Consiliul reține că, potrivit art. 40 alin. (1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (*redacția în vigoare până la 03.08.2023*), procurorul urma să fie tras la răspundere disciplinară în termen de 1 (un) an de la comiterea abaterii, iar conform alin.(2) al aceluiași articol, în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară a procurorului era de 3 ani de la data comiterii.

Prin art.VI alin.(12) din Legea nr.200/2023 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor) s-a dispus suspendarea procedurilor disciplinare aflate în derulare în cadrul Inspekției procurorilor, iar termenele de tragere la răspundere disciplinară se suspendă la expirarea a 3 luni de la data publicării prezentei *legi* (*n.a. – 04.11.2023*) și urmează a fi reluate de noua componentă a Inspekției procurorilor.

Prin art. X din Legea nr. 226 din 31 iulie 2024 pentru modificarea unor acte normative (*aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției*), în vigoare din 05.09.2024, s-a abrogat alineatul (13) din art. VI al Legii nr.200/2023. Intrarea în vigoare a normei citate *supra* atrage după sine constatarea că Inspekția procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în noua componentă (*de trei inspektori*), devine funcțională. Astfel, termenele de tragere la răspundere disciplinară suspendate la data de 04.11.2023, au fost reluate la 05.09.2024, prin efectul Legii nr. 200/2023.

Analizând procedura disciplinară în care este vizat procurorul Vadim Machidon, constatăm că abaterea disciplinară imputată acestuia a fost comisă în activitatea procesuală, astfel, la data examinării contestației - 02.10.2025, abaterea disciplinară nu este prescrisă.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiul de disciplină și etică nu a dat o apreciere probelor prezentate în sesizare și în decizia Inspekției procurorilor, care au demonstrat comiterea de către Vadim Machidon a abaterii disciplinare.

Prin urmare, Consiliul apreciază că faptele procurorului vizat în procedura disciplinară se încadrează în abaterea disciplinară definită în Legea cu privire la Procuratura la art.38 lit.a) - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3).

Abaterea disciplinară prevăzută la art. 38 lit.a) reprezintă, *per se*, o normă juridică de trimitere la conținutul altei prevederi din același act normativ, care reglementează obligațiile procurorului în exercitarea atribuțiilor funcționale.

Consiliul Superior al Procurorilor consideră necesar a remarca că angajarea răspunderii disciplinare, inclusiv în cazul procurorilor, cere întrunirea cumulativă a elementelor abaterii disciplinare, și anume: obiectul - care constă în relațiile sociale privind contribuirea la înfăptuirea justiției; latura obiectivă - acțiunile ori inacțiunile contrare unei obligații procedurale, specifice cazului; latura subiectivă - care implică vinovăție, survenirea urmărilor prejudiciabile și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs.

Astfel, *obiectul juridic* al abaterii disciplinare îl reprezintă relațiile sociale care reglementează obligațiile de serviciu și normele de conduită ce trebuie respectate de procurori, având în vedere funcția pe care o exercită. Aceste relații sunt afectate de fapta procurorului implicat în procedura disciplinară.

Sub aspectul *laturii obiective* a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor reține că procurorul Vadim Machidon, fiind persoană cu funcție de demnitate publică și conștientizând rolul și importanța atribuțiilor ce îi reveneau în cadrul exercitării funcției, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) și anume, a obligațiilor prevăzute de lit. a),b),c).

Această conduită relevă deficiențe în asumarea rolului de procuror și contravine principiilor fundamentale ale statutului profesional al procurorului, consacrate prin Constituție și legislația națională aplicabilă.

Respectiv, Consiliul consideră inacceptabilă concluzia Colegiului de disciplină și etică cu referire prestația profesională a procurorului Vadim Machidon și rolul său în examinarea cazului dat, bazată inclusiv, pe independența procesuală garantată de lege.

Principiul independenței procesuale a procurorului este, fără îndoială, un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil. Totuși, Consiliul Superior al Procurorilor notează că acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind o posibilitate de a acționa după propria voință, deoarece independența nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta reprezintă o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii.

În această ordine de idei se menționează Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, potrivit căruia *independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă, care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză*, normă care se regăsește și în pct.6.2.1 din Codul de etică al procurorilor și care indică asupra faptului că legea este unicul izvor al propriei convingeri a procurorului atunci când examinează cazurile ce îi sunt repartizate.

În context, Consiliul reține că propria convingere a procurorului este un element fundamental al raționamentului logico-juridic, însă cu condiția ca aceasta să fie determinată în strict consens cu prevederile legii, adică să aibă la bază raportarea circumstanțelor stabilite la regulile normative ce reglementează conflictul de natură penală avut spre examinare.

Toate aceste procedee nu pot fi expresia unei discreții nelimitate, deoarece riscă să se transforme în arbitrar, iar propria convingere a procurorului la adoptarea soluțiilor procesual-penale și la efectuarea acțiunilor procesuale date în competența sa trebuie să fie rezultatul aplicării legii și a abilităților sale profesionale și cunoștințelor

juridice, astfel încât să asigure că fiecare persoană beneficiază de toate garanțiile procesului echitabil.

Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor este de acord cu raționamentele Inspecției procurorilor expuse în contestație, privind angajarea răspunderii disciplinare a procurorului, care a admis omisiuni la conducerea urmăririi penale și la reprezentarea în instanța de judecată a învinuirii în numele statului în cauza penală menționată, nefiind posibilă invocarea justificării că în așa fel a fost exteriorizat raționamentul logico-juridic, bazat pe independența procesuală garantată de lege.

Subliniem că modul în care a acționat procurorul în exercitarea atribuțiilor de serviciu denotă o atitudine ce depășește cu mult cadrul unei simple erori profesionale, care ar putea fi justificată prin necunoașterea unor norme juridice, dificultăți de interpretare sau incertitudini generate de schimbări în practica judiciară.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, comportamentul manifestat relevă o lipsă de diligență profesională și denotă încălcarea obligației de responsabilitate, ce revin acestuia atât prin prescripțiile legii, cât și prin normele deontologice.

Vom consemna că procurorul Vadim Machidon nu a acționat, în speță, astfel încât să asigure examinarea completă și sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei, obligație care îi revenea în baza art.19, art.254 din Codul de procedură penală și nu a întreprins măsurile necesare pentru a obține examinarea psihiatrico-psihologică a părții vătămate minore, probă care să contribuie la o analiză profundă a cazului și să ofere tabloul clinic psihologic al victimei, care ar fi stabilit capacitatea acesteia de a percepe caracterul și esența acțiunilor săvârșite față de ea, să-și dea seama de acțiunile agresorului și să conducă cu ele, să perceapă circumstanțele, să le memorizeze și să le reproducă și nu în ultimul rând, consecințele traumelor psihologice în rezultatul acțiunilor infracționale ale făptuitorilor.

Notăm că norma legală incidentă speței este expresă, clară și previzibilă, consemnându-se în art. 143 alin. (1) pct.5 din Codul de procedură penală că, *efectuarea expertizei judiciare este obligatorie pentru constatarea stării psihice sau fizice a părții vătămate, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată.*

Prin urmare, caracterul imperativ al acestei norme nu lasă loc de interpretări arbitrare, nu conține niciun fel de condiționalități de aplicare și impune o conduită juridică strict determinată, indiferent de voința subiectului de drept. În consecință, procurorul nu poate modifica sau ignora modul de aplicare a legii după propria apreciere, fiind obligat să respecte întocmai dispozițiile legale.

În acest sens, procurorul este obligat să respecte în mod fidel dispoziția legală și nu are competența de a modifica, adapta sau ignora aplicarea legii potrivit propriei aprecieri sau interpretări personale.

Această obligație decurge din principiul legalității consacrat în art. 6 din Constituția Republicii Moldova, precum și din caracterul imperativ al normelor procesual-penale, care vizează garantarea unei proceduri conforme și echitabile. Derogarea de la litera legii, în lipsa unei dispoziții legale exprese, constituie un exces de competență și o încălcare a ordinii juridice.

De asemenea, în context sunt incidente prevederile Convenției de la Lanzarote (25.10.2007), care impun statelor obligația de a garanta o anchetă eficientă în cazurile

de abuz sexual asupra minorilor, într-un mod care protejează drepturile și interesele copilului și evită re-traumatizarea acestuia.

Este esențial a menționa și Convenția cu privire la drepturile copilului, care la art.19 a Convenției se citează dreptul acestuia de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, vătămare ori abuzuri fizice sau mintale, de abandon sau de neglijare, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuzul xxxxxxxx, iar procurorul Vadim Machidon, arogându-și, prin derogare de la art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală, statut de specialist/expert, a considerat inoportun dispunerea în cadrul urmăririi penale a expertizei judiciare în vederea constatării stării psihice și fizice a părții vătămate minore.

În situația descrisă, omisiunile invocate nu pot fi considerate neînsemnate, întrucât cauza privea o parte vătămată minoră, iar procurorul avea obligația de a manifesta o precauție sporită și o vigilență accentuată în stabilirea tuturor circumstanțelor relevante și în întocmirea actelor procesuale.

În consecință, lipsa unor investigații complete a determinat o calificare juridico-penală insuficient fundamentată, fără alte mijloace apte să confirme sau să infirme ipoteza juridică reținută, ceea ce a condus la aplicarea unei pedepse penale disproporționate în raport cu caracterul și gravitatea faptei investigate. Astfel, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.11.2023, Xxxxxx Xxxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. xxx alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de X (x) ani, cu executarea acesteia într-un penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, se reține că procurorul Vadim Machidon, în ședința de judecată, a modificat învinuirea inculpatului Xxxxxx Xxxxxx în sensul agravării, fără a respecta obligația procedurală de a-i aduce acestuia la cunoștință noua învinuire. Această omisiune a amplificat deficiențele constatate în faza urmăririi penale, contribuind la contestarea calificării juridico-penale și la adoptarea unei soluții judiciare ce nu reflectă integral gravitatea faptei și împrejurările reale ale cauzei.

Or, dispoziția art.326 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede expres că, *procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire. În asemenea situație, instanța, la cererea inculpatului și a apărătorului lui, acordă termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, după ce judecarea cauzei continuă.*

Totodată, potrivit pct.3, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limba pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

[...].

Conceptul „acuzație” trebuie înțeles în sensul Convenției drept „notificarea oficială, din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei infracțiuni”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau absența unor

„repercusiuni importante asupra situației [suspectului]” (a se vedea, cu titlu de exemplu, *Deweer împotriva Belgiei*, pct. 42 și 46, și *Eckle împotriva Germaniei*, pct.73).

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că, sfera de aplicare a art. 6 § 3 lit. a) trebuie apreciată, în special, în lumina dreptului mai general la un proces echitabil, garantat la art. 6 § 1 din Convenție. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui inculpat și, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia, este o condiție esențială a echității procedurii [*Pélissier și Sassi împotriva Franței* (MC), pct.52; *Sejdovic împotriva Italiei* (MC), pct. 90]. Există o legătură între literele a) și b) ale art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie să fie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-și pregăti apărarea [*Pélissier și Sassi împotriva Franței* (MC), pct. 54; *Dallos împotriva Ungariei*, pct. 47].

Astfel, prin conduita sa procesuală, procurorul Vadim Machidon a arătat într-o manieră inadmisibilă, care nu poate fi îndreptățită, că a desconsiderat atribuțiile de serviciu ce îi reveneau și a acționat total necorespunzător, deși era obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru a asigura drepturile învinuitului la un proces echitabil.

De altfel, modul în care procurorul și-a exercitat atribuțiile de reprezentare a acuzării a denotat lipsă de consecvență în privința încadrării juridice și o aplicare neunitară a normelor procesuale, ceea ce a condus la reținerea impedimentului privind concursul de infracțiuni.

În cadrul examinării materialelor procedurii disciplinare s-a constatat că au fost administrate acte procesuale provenite dintr-o altă cauză penală, pornită într-o perioadă ce vizează pretinse fapte infracționale similare, comise de către o persoană neidentificată în privința aceleiași victime minore. Din analiza circumstanțelor investigate rezultă că, potrivit Raportului de expertiză medico-legală din xx.xx.2018, XXXXXXX XXXXXX, născută în anul 20xx, face parte dintr-o familie social vulnerabilă, ambii părinți fiind diagnosticați cu xxxxxx xxxxxx.

Aceste împrejurări, analizate cumulativ, justificau necesitatea dispunerii efectuării unei expertize judiciare psihiatrico-psiologice în privința părții vătămate minore XXXXXXX XXXXXX. O asemenea expertiză ar fi permis stabilirea tabloului clinic și psihologic al victimei, a capacității acesteia de a percepe caracterul și esența acțiunilor comise asupra sa, de a-și da seama de conduita inculpatului și de a se conduce pe sine, precum și de a percepe, memora și reda circumstanțele relevante ale cauzei. Totodată, prin intermediul acestei expertize s-ar fi putut determina dacă [...].

Consiliul Superior al Procurorilor reține că procurorul Vadim Machidon nu a prezentat suficiente argumente de fapt și de drept care să justifice interpretarea juridică potrivit căreia acțiunile inculpatului XXXXX XXXXXX ar fi întrunit elementele unei infracțiuni prelungite. O asemenea concluzie trebuia să fie susținută prin indicarea clară a continuității intenției infracționale conform exigențelor jurisprudenței și doctrinei penale.

În consecință, în faza judecății, procurorul a revenit asupra propriei aprecieri și, utilizând același material probator, a procedat la separarea faptelor în episoade autonome, calificându-le drept un concurs real de infracțiuni. Această schimbare de abordare, fără administrarea de probe noi sau suplimentare care să modifice datele cauzei, denotă o lipsă de coerență și de fundamentare juridică a raționamentului acuzării, ceea ce a generat confuzie asupra temeiului exact al răspunderii penale

nealiniat la exigențele echității și legalității.

Consiliul apreciază că o asemenea conduită procesuală relevă deficiențe de analiză juridică și de evaluare probatorie, incompatibile cu standardul de profesionalism impus funcției de procuror. Prin omisiunea de a formula, încă din faza urmăririi penale, o încadrare juridică temeinică și coerentă, procurorul a determinat o deviere de la principiul legalității, generând incertitudine în aplicarea normei penale și afectând coerența și previzibilitatea procesului penal, care accentuează lipsa de diligență și neglijența profesională reținute în sarcina acestuia.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor o asemenea stare a lucrurilor, care arată lipsă de diligență, este în afara oricărei justificări rezonabile, comportă vicii grave în conștientizarea rolului procurorului stabilit de lege și denotă încălcarea obligației de responsabilitate, ce contravine fundamental cu statutul profesional atribuit procurorului prin Constituție și prin lege.

Procurorii trebuie să-și execute atribuțiile potrivit legii, să aibă un rol activ în cadrul procesului penal, să acționeze în mod echitabil, de o manieră coerentă și rapidă, contribuind astfel la asigurarea unui proces penal conform cu legea, precum și la consolidarea încrederii cetățenilor în înfăptuirea unui act al justiției corect.

Substanța îndeplinirii conștiințioase a obligațiilor include necesitatea ca un procuror să demonstreze permanent obiectivitate, acuratețe profesională, analiză onestă a circumstanțelor examinate și un interes autentic de stabilire, pentru fiecare caz, a adevărului.

Prin urmare, având în vedere caracterul deosebit de sensibil al cauzei, în care este semnalat xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx, se impunea un nivel sporit de diligență, responsabilitate și reacție promptă din partea procurorului de caz. Or, lipsa unei reacții proporționale cu gravitatea faptelor denotă o atitudine pasivă, inacceptabilă pentru un procuror, care, de altfel, poate afecta profund percepția opiniei publice față de profesionalismul și credibilitatea sistemului procuraturii, ca autoritate publică chemată să protejeze drepturile fundamentale ale cetățenilor, în special ale celor vulnerabili.

Latura subiectivă, constatată în prezentul caz disciplinar, se deduce din modul în care procurorul și-a gestionat activitatea și din manifestarea față de aplicarea prevederilor legale.

Pentru existența abaterii disciplinare, nu este suficient să se constate că procurorul a comis o încălcare descrisă la art. 38 din Legea cu privire la Procuratură, ci este absolut necesar a se stabili dacă această faptă a fost comisă de către autorul ei și cu forma de vinovăție prevăzută de lege.

Potrivit art. 36 alin. (2) din Legea cu privire la Procuratură, procurorii sunt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.38, doar în cazul în care au fost săvârșite cu intenție ori cu neglijență gravă, conform prevederilor art. 38¹.

Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual, fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură

cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțelesă.²

În speță, întregul context factologic denotă existența neglijenței grave din partea procurorului Vadim Machidon, care a admis încălcarea gravă a normelor de drept procedural, fără a-și da seama de consecința eventuală care a survenit, deși putea și trebuia să le prevadă, considerând neîntemeiat că aceasta consecință nu se va produce.

Potrivit art. 41 alin. (2) al Legii cu privire la Procuratură, sancțiunea disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Subliniem că examinarea procedurii disciplinare prevede în mod obligatoriu stabilirea faptelor imputate, materialele probante, forma de vinovăție, poziția de apărare, circumstanțele agravante și atenuante, forma de sancțiune.

În spiritul responsabilității și exigenței impuse de statutul procurorului, este esențial ca fiecare etapă a procedurii disciplinare să fie tratată cu maximă atenție și obiectivitate. Prin urmare, re-analizarea acestui caz și adoptarea unei noi hotărâri nu doar că se impune, ci devine o necesitate pentru garantarea integrității actului de justiție și pentru menținerea încrederii în mecanismele de răspundere disciplinară.

Pe cale de consecință, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că aspectele menționate validează soluția de admitere a contestațiilor înaintate de către Inspekția procurorilor și procurorul-șef al Secției judiciar-penale din cadrul Procuraturii Generale, și casare a hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-33/24 din 29.11.2024, cu adoptarea unei noi hotărâri pe caz, prin care procurorul Vadim Machidon să fie recunoscut vinovat de comiterea abaterilor disciplinare imputate, cu aplicarea sancțiunii stabilite de art. 39 alin. (1) lit. a) din Legea nr.3/2016 - avertisment, ca fiind o măsură proporțională cu încălcarea reținută în sarcina acestuia.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, cu 9 voturi „pro” și 1 vot „contra”, în temeiul art. 37, art. 38 lit. a), art. 39 alin.(1) lit. a), art.51 alin.(1) lit.a), art.70 alin.(1) lit.f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit.b) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A admite contestațiile înaintate de Inspekția procurorilor și procurorul-șef al Secției judiciar-penale din cadrul Procuraturii Generale, împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/24 din 29.11.2024.

2. A casa Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-33/24 din 29.11.2024 emisă în privința procurorului Vadim Machidon, cu adoptarea unei noi hotărâri.

3. A constata în acțiunile procurorului Vadim Machidon comiterea abaterii disciplinare prevăzută de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a aplica sancțiunea disciplinară - *avertisment*.

² Art.38/1 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură.

4. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

5. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ